

Sosial kompetanse med SMART-ferdigheitar

Mot

Humanisme

Sjølvtillit

Taknemleg

Ta kontakt med andre

Helse på kvarandre.

Smile til kvarandre.

Ha blikkontakt og forstå andre sitt kroppsspråk.

Snakke med andre.

Spørje om nokon vil leike.

Spørje om å få bli med i leiken.

Samarbeid

Respekt

Kreativitet

Tolmod

Samarbeide

Bestemme og bli bestemt over i leiken.

Lytte til andre sine meiningar.

Kome med eigne meiningar.

Løyse problem og konflikter saman.

Respektere andre sine behov og idear.

Kunne ta og vente på tur.

Tilby seg å hjelpe andre

Ansvarsbevisst

Hjelpsam

Omsorg

Vise omsorg

Dele med andre.

Hjelpe kvarandre utan å bli oppfordra av vaksne.

Ta med andre i leiken.

Vise forståing for andre sine behov.

Bry seg om korleis andre har det, i f.eks: konflikt- situasjonar.

Ta omsyn til andre

Humor

Mot

Sjølvkontroll

Ærleg

Oppretthalde kontakt med andre

Vise glede over samvær med andre.

Vise gjensyns glede.

Snakke direkte med kvarandre.

Lytte til det andre fortel.

Kunne forhandle.

Kunne halde seg i ein situasjon over tid.

Bidra med noko slik at leiken fortset.

Integritet

Uthalden

Øve på sjølvstendighet

Kunne ta ordet i ei gruppe.

Løyse oppgåver på eiga initiativ.

Uttrykkje eigne meiningar.

Tørre å seie nei både til andre born og vaksne.

Vise vilje til å utforske nye ting.

Vise vilje til å forhandle.

Nysgjerrig

Lærlingsglede

Målretta

Ha eit godt munnleg språk

Kan fortelje noko og gjere seg forstått.

Kan bruke språket sitt til å oppnå noko.

Kan bruke språket til å løyse problem.

Forstå kva ord og omgrep betyr.

Kan fortelje om ting som har skjedd, og skal skje.

Har eit tydeleg kroppsspråk og mimikk.

Språkutvikling med SMART-ferdigheitar

Uthalden

Tolmod

Språkforståing

Kunne fylgje og mota instruksar.
Peke ut dagligdagse gjenstandar.
Sortere ting i kategoriar (klede, møblar, leiker).
Høyre forskjell på ord som bil-pil, hus-mus, katt-hatt.
Bruke ord frå kvardagen, som ball, mjølk, sko, osb.

Læringsglede

Sjølvtillit

Uttale

Kunne gjere seg forstått.
Kunne uttale alle stavingar i ord.
Kunne uttale seg tydeleg.
Bruke ord som angir form, størrelse, antall.

Hjelpsam

Samarbeid

Samspel og kommunikasjon

Vise interesse for å leike med andre.
Delta og hjelpe til med ulike gjeremål.
Ta initiativ til kontakt med andre.
Kunne delta i rolleleik.
Vise behov for å med-dele seg på eiga initiativ
(mimikk, gester)

Humor

Kreativitet

Språkleg engasjement

Bruke språket relevant i forhold til situasjonar.
Vise glede og engasjement i forbindelse med språklege aktivitetar (å fortele, lytte).
Vise interesse når borna/vi ser i biletbok.
Kunne leike og tulle med språket.

Uteliv med SMART-ferdigheitar

Respekt

Møte born og vaksne med respekt og inkludering

Utvikle forståing og respekt for eigen kropp.
Utvikle forståing og respekt for at alle er ulike.
Få kunnskap og forståing for andre barns kosthald og tradisjonar.
Få kunnskap om fysisk aktivitet og sunt kosthald.

Uthalden

Bli kjent med nærområde

Øve på fin- og grovmotorikk.
Positiv oppleving gjennom kroppslig mestring.
Få gode erfaringar med uteliv til ulike årstider.
Skaffe seg gode erfaringar med varierte og allsidige rørsler og utfordringar.

Læringsglede

Utvikle grunnleggande kunnskap og ferdigheitar

Utvikle tillit og respekt til barn og vaksne.
Øve på av- og påkledning
Få varierte opplevingar og skaffe seg nye erfaringar.
Like seg i naturen og finne glede i natur-opplevingar.
Inkludere og respektere barn og vaksne med ulikhetar.

Nysgjerrig

Bli kjent med naturens mangfald

Bli kjent med plantar, dyr, landskap, årstider og vår.
Undre og utforske naturens mangfaldighet.
Få ein forståing av korleis ein brukar, men samtidig tek vare på miljøet og naturen.

SMART-FERDIGHEITAR

TAKKNEMLIGHET

Det er når vi legger merke til og er glad for noe som skjer ...og sier det

OMSORG

Det er når vi viser at vi bryr oss om andre med det vi sier eller gjør

MOT

Når vi tør å gjøre noe som er bra (eller har lyst til), enda vi synes det er litt skummelt

ÆRLIGHET

Vilje til å si det som er sant

KREATIVITET

Det er når vi tenker nytt og finner nye og gode løsninger

RESPEKT

Det er når vi viser hensyn til oss selv, andre, ting og de som bestemmer

HUMOR

Evne til å glede seg selv og andre med smil og latter

HJELPSOMHET

Det er når vi hjelper andre

NYSGJERRIGHET

Evne til å vise interesse for alt som foregår. Se en sak fra flere sider, eksperimentere og finne ut hvordan ting fungerer

LEDEREGNSKAPER

Det er når vi får andre mennesker til å fungere godt, få til ting og ha et godt samspill

SAMARBEID

Det er når vi klarer å jobbe sammen med andre for å få til noe

SELVKONTROLL

Når du bestemmer over det du gjør på en positiv måte

TÅLMODIGHET

Det trenger vi når vi må vente på noe

SELVTILLIT

Ha tro på at du er noe, kan noe og vet noe

ANSVARBEVISSTHET

Det er når vi tar ansvar for det vi gjør og passer på det vi har

UTHOLDENHET

Det er når vi holder ut selv om vi har lyst til å gi opp

LÆRINGSGLEDE

Det er når vi liker å lære nye ting og vet hvordan vi skal jobbe for å få ny kunnskap

INTEGRITET

Gjøre det du selv er overbevist om er riktig

HUMANISME

Tro og handle ut i fra at alle mennesker er like mye verdt selv om de ser forskjellige ut og mener forskjellige ting

MÅLRETTETHET

Finne ut hva du vil og planlegge hva du må gjøre for å nå målet